

ODKUD PŘICHÁZÍME ? KAM JDEME? KDO JSME?

Paul Gauguin

Sedmého června tohoto roku uplynulo již 170 let od narození jednoho z vůdčích představitelů postimpresionismu, Paula Gauguina. Z tohoto důvodu bych se s vámi chtěla podělit o práci, kterou jsem napsala o jeho díle, které sám označoval za své vrcholné a přelomové, „Odkud přicházíme? Kam jdeme? Kdo jsme?“. Příběh kolem vzniku díla je velmi silný. Samotná kompozice, nápad, který je do díla vložen, i provedení nepostrádají originalitu. Symbolika je dokonale promyšlená a nechybí ani zajímavé barevné kontrasty.

Francouzský malíř Paul Gauguin namaloval své dílo během prosince roku 1897 na Tahiti, kde již několik let přebýval. Sám autor považoval tento obraz za své vrcholné dílo a domníval se, že bude i jeho posledním. Kvůli tíživé životní situaci se rozhodl pro dobrovolný odchod ze života. Malba tedy měla být důstojným epilogem jeho umělecké tvorby a též závětí. Gauguina sužovaly zdravotní potíže. Trpěl syfilidou a v červenci 1897 prodělal těžký zánět spojivek, pročež několik měsíců nemohl malovat. Kromě toho se mu nevyhýbaly finanční problémy. Žil v chudobě. Největší ranou pro něj byla smrt jeho milované dcery Aliny, o které se dozvěděl v dopise, jelikož žila v Evropě. Pracoval v horečném zápalu ve dne i v noci. Po dokončení obrazu se odebral do hor, kde chtěl se svým životem skoncovat. Spolkl arsenik (zřejmě ve velkém množství), udělalo se mu nevolno a obsah vyzvrátil. Pokus o sebevraždu se mu nezdařil, nicméně ještě více podlomil jeho zdraví. Obraz nakonec prodal. Nyní se nachází v Museu of Fine Arts v Bostonu. Obraz namaloval na rozměrné a hrubé plátno z pytloviny, které není po své ploše stejně silné. Gauguin chtěl, aby obraz připomínal fresku. To splňuje hrubší podklad i namaľovaná odlupující se nazlátlá barva v horních rozích. Maloval bez modelu a přímo štětcem. Oranžovožlutá barva lidských těl kontrastuje s modrou a zelenou barvou v pozadí. Umělec ve svém díle rozvinul podobenství o historii lidských životů od narození až do smrti. Na jedné hranici je malé dítě a na druhé stařena. Mezi nimi se nachází svět dospělých lidí, plných síly, s jejich radostmi i strachy. U levé strany „zrození“ se tedy můžeme ptát „Odkud pocházíme?“, v prostřední části každodenního života dospělých si pokládáme otázku „Kdo jsme?“ a na pravé straně u konce naší životní cesty se zeptáme „Kam jdeme?“. Autorova vize měla být srovnatelná s evangeliem.